

שאלות לדוגמה אוריינות קריאה

מחקר פיזה 2018

גרסה בערבית

יחידה CR551: ראפה-נוי

PISA 2018

ראי נוי
המقدمة

اقرأوا المقدمة، ثم اضغطوا على سهم التالي.

افترضوا أن إحدى المكتبات المحلية ستقيم محاضرة في الأسبوع المقبل. ستمضيف المكتبة بروفيسورة من جامعة قريبة لإلقاء محاضرة. وستعرض من خلالها عملها الميداني في جزيرة راي نوي الواقعة في المحيط الهادئ، على بُعد أكثر من 3,200 كم غربيّ دولة تشيلي.

ستشاركون في المحاضرة خلال حصّة التاريخ. يطلب منكم المعلم أن تبحثوا في تاريخ جزيرة راي نوي لكي تكون لديكم بعض المعلومات عنها قبل المحاضرة.

المرجع الأول الذي ستقروونه هو مدوّنة إلكترونية كتبتها البروفيسورة عندما كانت تعيش على جزيرة راي نوي.

اضغطوا على سهم التالي لقراءة المدوّنة الإلكترونية.

בתרחיש ביחידה זו התלמיד מתכונן להשתתף בהרצאה של פרופסור מהאוניברסיטה שמציגה בה עבודת שטח שערכה באי ראפה-נוי שבאוקיאנוס השקט. היחידה הזו מתאפיינת בריבוי מקורות, כך שהתלמיד מתבקש לקרוא שלושה טקסטים כדי לענות על השאלות. הטקסטים הם בלוג של המרצה, סקירת ספרות ומאמר בנושא. התלמיד נחשף לטקסטים בהדרגה, כאשר בכל פעם הוא עונה על שאלות המבוססות על הטקסט שהוא קורא. בסוף היחידה, התלמיד נדרש לענות על שאלות של מיזוג מידע משלושת הטקסטים תוך הפעלת שיקול דעת אם המידע מכל אחד מהמקורות מחזק או מפריך את המידע בשאר המקורות.

מאפייני היחידה	
ההקשר	חינוכי
מקור הטקסט	מספר רב של יחידות (ריבוי מקורות)
מבנה ארגוני	הבלוג נחשב כדינמי ושני הטקסטים האחרים סטטיים
תצורת הטקסט	כל שלושת הטקסטים הם טקסטים רציפים
סוג טקסט	הבלוג הוא נרטיבי, הסקירה והמאמר הם טיעוניים

הפריט מוצג בשני דפים נפרדים כדי להציג את כל תכולת הדף. בפועל, התלמיד נדרש לגלול את הדף כדי לראות את כל תכולתו.

PISA 2018

מדונית אלקטרונית

www.theprofessorblog.com/fieldwork/RapaNui

מדונית البروفسورة

نُشرت في 23 أيار، 11:22 قبل الظهر.

عندما كنت أنظر عبر نافذتي هذا الصباح، كنت أرى المناظر التي أختبئها هنا في جزيرة رابا نوي، والمعروفة في بعض الأماكن باسم "جزيرة الفسح". الأشجار والشجيرات خضراء، السماء زرقاء، والبراكين القديمة الخاملة حاليًا، بارزة في الأفق.

أنا حزين قليلاً لأنني أعرف أن هذا هو أسبوعي الأخير على هذه الجزيرة. لقد أنهيت عملي الميداني وسأعود إلى بلدي. في وقت لاحق اليوم، سأخرج في نزهة بين التلال وسأؤرخ تماثيل المواي التي أُخترت دراسة عنها طيلة الأشهر التسعة الماضية. فيما يلي صورة لبعض هذه التماثيل الضخمة.

إذا تبنعت مَنُونَتِي الألكترونية خلال هذه السنة، فأنتم تعرفون بالطبع أن سكان رابا نوي تحنوا هذه المواي قبل مئات السنين. نُحكت هذه المواي الزائفة في محجر واحد في الجهة الشرقية من الجزيرة، يُصل وُزُن بعض هذه التماثيل إلى

رابا نوي
سؤال 7 / 1

استعملوا بتمثولة البروفسورة الموجودة على يسار الشاشة. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

بحسب المَدُونَةُ الألكترونية، متى بدأت البروفسورة عملها الميداني؟

- في سنوات ال90.
- قبل تسعة أشهر.
- قبل سنة.
- في بداية شهر أيار.

פריט 1 – המשך לגריין הראשון

← → ?
PISA 2018

מדינתו האלקטרונית

www.theprofessorblog.com/fieldwork/RapaNui

אם תבטע מדינתו האלקטרונית דלל הד סנה, פאנת מרפונ באלעע אן סגאן ראנ נני נחוא הד מואי קיל מלת סנין. נחלת הד מואי הילעה פי מחר וחד פי הגעה השרקית מן הגזירה. ניסל וזן בעש הד המאיל פי ביעה אמאן; ומע דלל, פלן סגאן ראנ נני אסטאעו אן נלפואה פי מולע בעדה ען המחר בנן רלעות או אית גהרת קהילה.

לסנות עדידה, למ פגור עמא האלר קהיפ מן נלל הד המאיל המעמה. פלן הד אמר גאמסא חקי סנות ה90, פי אן אלה פריק מן עמא האלר וסגאן מן ראנ נני אן נלל המואי ורעמה רמא מן בוסטה אסטמאל חיל ממוענה מן הנבאת, אטולאל חשיבת ומסארט ממוענה מן אגאר קהרה קאלט ממו בקרה ען הגזירה. בללל, מן חל נער המואי.

מע דלל, בני הדל נער אחר. מאדא חדל להד הנבאת והאגאר הקהרה הלי אסטמלת נלל המואי? קמא קלל, ענדמא אנער עקר נאפאטי, ארי אשאלא ושחילול ושגרה סגירה או השללן, נלל לא ארי שילא קאן נימן אסטמלה נלל הד המאיל המעמה. אלה אחיה שיתקה, וסאטרק אליה פי נשרל ומחאמרת מסתבלה. חקי דלל הלן, בלמאנל מן נחלוא בלנלסל ען חל להד הלל. אפרח עליכ מן תרולו קללל סמה האהיאר למולף גארד דלמונד. קראה הללל על קלל האהיאר עטר נעלה בנבה קהרה.

14 מסאפר

24 איר, 16:31 בעד הפהר.

25 גזירה... נון.

25 איר, 09:07 קיל הפהר.

אד אהלל אכל אן אפר ען חגאריל פי גזירה הללל, נלל מע דלל אטר אן הדל נלרטה אחר; גיב אכלה בעין האעלר. הרני הד המל: www.sciencenews.com/Polynesian_rats_Rapa_Nui

ראנ נני
סול 1 / 7

אסטמלו בלמוללה ברופסורה המועדה על פי סאר השלשה. ללגובה ען הסול, אעטולו על אכל הלכירל.

בסל המדינת האלקטרונית, מתי בללל ברופסורה עמלה המידתי?

- פי סנות ה90.
- קיל טעה אשור.
- קיל סנה.
- פי בדה שור איל.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה
תהליך קוגניטיבי	איתור מידע ואחזורו (תשובה נכונה: ב')
רמת קושי מוערכת	4

התלמיד נדרש לאתר את המידע הנכון בתוך הבלוג, במקרה זה מתי החלה הפרופסורית את עבודתה בשטח.

PISA 2018

רביא נוי
سؤال 2 / 7

استعملوا بالمتنونة البروفسورة الموجودة على يسار الشاشة، اكتبوا إجابتكم عن السؤال.

في الفقرة الأخيرة من المتنونة الإلكترونية، كتبت البروفسورة: "مع ذلك، بقي هناك لغز آخر...".
أي لغز تلصده البروفسورة؟

متنونة إلكترونية

www.theprofessorblog.com/fieldwork/RapaNui

متنونة البروفسورة

نُشرت في 23 أيار، 11:22 قبل الظهر.

عندما كنت أنظر عبر نافذتي هذا الصباح، كنت أرى المناظر التي أُخْبِئُهَا هنا في جزيرة رابا نوي، والمعروفة في بعض الأماكن باسم جزيرة البضج. الأحشاب والشجيرات خضراء، السماء زرقاء، والبراكين القديمة الخاملة حاليًا، بارزة في الأفق.

أنا حزينة قليلًا لأنني أعرف أنّ هذا هو أسبوعي الأخير على هذه الجزيرة. لقد أنهيت عملي الميداني وسأعود إلى بلدي. في وقت لاحق اليوم، سأخرج في نزهة بين التلال وسأولِّج تماثيل المواي التي أُجَزِّتُ دراسة عليها طيلة الأشهر التسعة الماضية. فيما يلي صورة لبعض هذه التماثيل الضخمة.

إذا تبيهتم متنونتي الإلكترونية خلال هذه السنة، فأنتم تُعرفون بالطبع أنّ سكان رابا نوي نحتوا هذه المواي قبل مئات السنين. نُحِتَت هذه المواي الرائعة في محجر واحد في الجهة الشرقية من الجزيرة. يُصَلِّد وَزْنُ بعض هذه التماثيل إلى بضعة أطنان؛ ومع ذلك، فإنّ سكان رابا نوي استطاعوا أن ينقلوها إلى مواقع بعيدة عن المحجر. هذه المواقف أو أنّها

מאפייני הפריט	
סוג פריט	פתוח
תהליך קוגניטיבי	הבנת המשמעות המילולית
רמת קושי מוערכת	3

בפריט זה התלמיד נדרש להבין מהי התעלומה האחרת שצוינה בבלוג שהיא "מה קרה לצמחים ולעצים הגדולים ששימשו להובלת המואי".

מחונן

ניקוד מלא

ניקוד מלא

התשובות מתייחסות להיעלמות החומרים ששימשו להובלת הפסלים (המואי).

PISA 2018

ראי נוי
שאל 7 / 3

אשתעונו ב' תעליק עליו כתאב 'אנהיאר' המועד עלו יסאר תשאטה, ללגאנה ען
אלוול, אטעטולו עלו הליארט המועדו פי הגורו.

פיוא פלי, גמל פי תעליק עליו כתאב 'אנהיאר'. הל זה הגמל הי חלוק אמ ארא?
אטעטולו עלו חקיקה או ראי לקו גמלה.

ראי	חקיקה	הל הגמלה הי חקיקה אמ ראי?
☐	☐	פי זה הגמלה, יטעטולו המועד עזה חטארט אנהרט, בסב אלוול תי קאט ביה, ותאיר זה אלול עלו פינה.
☐	☐	פי אלוול תי קאט ביה, ותאיר זה אלול עלו פינה.
☐	☐	פי אלוול תי קאט ביה, ותאיר זה אלול עלו פינה.
☐	☐	פי אלוול תי קאט ביה, ותאיר זה אלול עלו פינה.
☐	☐	פי אלוול תי קאט ביה, ותאיר זה אלול עלו פינה.
☐	☐	פי אלוול תי קאט ביה, ותאיר זה אלול עלו פינה.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה מורכב (תשובות נכונות: עובדה, דעה, עובדה, עובדה, דעה)
תהליך קוגניטיבי	הערכת התוכן והצורה
רמת קושי מוערכת	5

תשובת התלמיד לפריט זה מבוססת על המידע בטקסט השני (סקירת הספרות). בשאלה זו התלמיד נדרש להחליט עבור כל היגד אם הוא עובדה או דעה. כדי שיהיה מסוגל לעשות זאת, התלמיד קודם אמור להבין את המשמעות המילולית של כל אחד מההיגדים ולקבל את ההחלטה. בנוסף למשמעות המילולית, התלמיד אמור לבחון כיצד המידע מוצג בטקסט כדי להגיע להחלטה נכונה.

أخبار العلوم

هل دمّرت الجردان البوليزية أشجار رابا نوي؟

يُقدّم كمال سعيد، محرر لعلوم

نشر جارد دايوود في سنة 2005 كتاب الانهيار. في هذا الكتاب، يَصف الاستيطان البشري لرابا نوي (التي تُسمى أيضًا جزيرة البضج).

لقد أثار الكتاب جدلاً واسعاً بعد نشره مباشرة. شكّ الكثير من العلماء في نظريّة دايوود حول ما حدث في رابا نوي. وافق العلماء على أنّ الأشجار الضخمة قد اختفت قبل وصول الأوروبيّين إلى الجزيرة في القرن الـ18، لكنهم لم يوافقوا مع نظريّة جارد دايوود حول سبب هذا الاختفاء.

والآن، نشر العالمان كارل ليو ونيوي هانت، نظريّة جديدة. يعتقد العالمان أنّ الجردان البوليزية قد أكلت بذور الأشجار. وبذلك، منعت نموّ أشجار جديدة. يعتقد العالمان أنّه تمّ إحضار الجردان إلى الجزيرة، إمّا صدفةً أو عمداً، في قِراب المستوطنين الأوائل التي وصلوا بها إلى أرض رابا نوي.

أظهرت الدراسات أنّ عدد الجردان يُمكن أن يتضاعف كلّ 47 يوماً. إنه عدد كبير بين الجردان التي يجب إزالتها. ولدعم نظريّتهما، يُعرض ليو وهانت بقايا بذور النخيل التي تظهر عليها علامات التّرويض التي تركّها الجردان. بالطبع، يعترف العالمان بأنّ الإنسان لعب دورًا في تدمير غابات رابا نوي؛ لكنهما يعتقدان أنّ الجردان البوليزية كانت العامل الرئيسيّ بين عدّه عوامل.

رابا نوي
سؤال 4 / 7

استعملوا بالمقال "هل تكثرت الجردان البوليزية أشجار رابا نوي؟" الموجود على يسار الشاشة، للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

على ماذا يُوافق العلماء المذكورون في المقال مع جارد دايوود؟

- على أنّ الإنسان استوطن في رابا نوي قبل مئات السنين.
- على أنّ الأشجار الكبيرة اختفت بين رابا نوي.
- على أنّ الجردان البوليزية أكلت بذور الأشجار الكبيرة في رابا نوي.
- على أنّ الأوروبيّين وصلوا إلى رابا نوي في القرن الـ18.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תושבה נכונה: ב')
תהליך קוגניטיבי	איתור מידע ואחזורו
רמת קושי מוערכת	5

כדי לענות על הפריט הזה התלמיד נדרש לקרוא את הטקסט השלישי (מאמר מעיתון מדעי), כאשר שני הטקסטים האחרים זמינים לתלמיד. למרות ששלושת הטקסטים זמינים, המענה על השאלה מבוסס על המידע שבטקסט הספציפי הזה ואילו מופנה התלמיד בהנחיות לשאלה.

מזְמֵנֶה אֶלֶקְטְרוֹנִיָּה תַּלְפִּיק עַל כְּתָב אֶחָד אֶלֶקְטְרוֹנִי

www.sciencenews.com/Polynesian_rats_Rapa_Nui

אֶחָד אֶלֶקְטְרוֹנִיָּה

רָאבָא נױי
שׂוֹאֵל 7 / 5

אֶסְעִיבוּ בָּאֵמְלָא "הֵל תִּכְרַת הַגְּרֵזָאן הַבּוֹלִינִיזִיָּה אֲשֶׁר רָאבָא נױי?" הַמּוֹדָע עַל בִּסְרֵי הַשָּׂמֶשׁ, הַלְּאִבָּה עֵן הַשּׁוֹלָא, אֶסְעִיבוּ עַל אֶחָד הַחֵיבָרֹת,

מָה הוּא הַדְּבָר הַזֶּה הַיָּחִיד הַלְּעִיבֵהוּ כָּלֵל לִיבּוּ וְתִרְיֵהוּ. הַאֵתָּה לְדַעַם נִזְרֵיתֵהֶם חֹל סִבָּב אֶחְתָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר הַכִּיבֵרָה בִּי רָאבָא נױי?

וְסוּל הַגְּרֵזָאן אֶלֶּה הַגְּרֵזָאן בִּי לְעִירֵהוּ הַמְּסוּתִינִים.
 אֶחְסָר הַגְּרֵזָאן מִן הַמְּסִינִים אֲשֶׁ תֵּם עִמָּא עַל בִּד הַמְּסוּתִינִים.
 עַדֵּה הַגְּרֵזָאן יִמְכֵּן אֲנִי יִשְׁמָעֵף כֵּן 47 יוֹמָא.
 בְּעָלְמָא בְּדוֹר הַנְּחִיל הַלְּעִיבֵהוּ אֶתָּה עִלְמָא הַלְּעִיבֵהוּ הַלְּעִיבֵהוּ הַגְּרֵזָאן.

هل دُمِّرَت الجردان البولينية أشجار رابا نوي؟
 بقلم كيمال سعيد، تماريل طوم

لُتِر جَارِد دَايْمُونْد فِي سَنَةِ 2005 كِتَابِ الْاِنْهِيَارِ. فِي هَذَا الْكِتَابِ، يُصِيفُ الْاسْتِطْزَانُ الْبِشْرِيَّ لِرَابَا نُوِي (الَّتِي تُسَمَّى لِيَسًا جَزِيرَةَ الْبِشْحِ).

لَقَدْ أثار الْكِتَابُ جَدَلًا وَسَعًا بَعْدَ نَشْرِهِ مِبْأَشْرًا. شَلَفَ الْكَثِيرُ مֵنَ الْعُلَمَاءِ فِي نَظَرِيَّةِ دَايْمُونْد حَوْلَ مَا حَدَثَ فِي رَابَا نُوِي. وَافَقَ الْعُلَمَاءُ عَلَى أَنَّ الْأَشْجَارَ الْمَخْصِيَّةَ قَدْ اِخْتَفَتْ قَبْلَ وَصُولِ الْأُورُوبِيِّينَ إِلَى الْجَزِيرَةِ فِي الْقَرْنِ الْاِتْنَعَشَرَ، لَكِنْ لَمْ يُوَافَقُوا مَعَ نَظَرِيَّةِ جَارِدِ دَايْمُونْد حَوْلَ سَبَبِ هَذَا الْاِخْتِفَاءِ.

وَالآنَ، نَشَرَ الْعَالِمَانِ كَارْلُ لِيْبُو وَتِيْرِي هَانْتِ، نَظَرِيَّةَ جَدِيدَةٍ. يَعْتَقِدُ الْعَالِمَانِ أَنَّ الْجَزِيرَانَ الْبُولِينِيَزِيَّةَ قَدْ أَكَلَتْ بَدْوَرِ الْأَشْجَارِ، وَبِذَلِكَ مَنَعَتْ نَمُوَ أَشْجَارٍ جَدِيدَةٍ. يَعْتَقِدُ الْعَالِمَانِ أَيْضًا أَنَّ اِخْتِفَاظَ الْجَزِيرَانَ إِلَى الْجَزِيرَةِ، إِنَّمَا صَدَفٌ أَوْ عَمَلٌ، فِي قُرَابِ الْمَسْتَوْتَيْنِ الْأَوَّلِ الَّتِي وَصَلُوا بِهَا إِلَى أَرْضِ رَابَا نُوِي.

أُظْهِرَتِ الدَّرَاسَاتُ أَنَّ عَدَدَ الْجَزِيرَانَ يُمْكِنُ أَنْ يَنْصَاعَفَ كَثْرًا 47 يَوْمًا. إِنَّهُ عَدَدٌ كَبِيرٌ مֵنَ الْجَزِيرَانَ الَّتِي يَجِبُ إِطْعَامُهَا. وَدَعَمَ نَظَرِيَّتَهُمَا، يُعْرِضُ لِيْبُو وَهَانْتِ بَدْوَرِ النَّخِيلِ الَّتِي تَطْهَرُ عَلَيْهَا عَلَامَاتُ الْفُرْضِ الَّتِي تُرَكِّبُهَا الْجَزِيرَانَ. بِالطَّبِيعِ، يَعْتَرِفُ الْعَالِمَانِ بِأَنَّ الْإِنْسَانَ لَعِبَ دَوْرًا فِي تَسْمِيرِ غَايَبَاتِ رَابَا نُوِي؛ لَكِنْهُمَا يَعْتَقِدَانِ أَنَّ الْجَزِيرَانَ الْبُولِينِيَزِيَّةَ كَانَتِ الْعَامِلَ الرَّئِيسِيَّ مֵنَ بَيْنَ عَدَّةِ عَوَامِلَ.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: ד')
תהליך קוגניטיבי	זיהוי קונפליקט והתמודדות איתו
רמת קושי מוערכת	4

בפריט זה התלמיד נדרש להבין איזה מידע בטקסט תומך בתיאוריה של המדענים המוצגת בטקסט. כדי לענות השאלה על התלמיד להפעיל תהליכים קוגניטיביים מעבר להבנה. עליו לזהות איזה אלמנט בטקסט יכול לשמש כהוכחה לתיאוריה. חשוב לציין, שהקונפליקט שהתלמיד אמור לזהות ולהתמודד אתו מוצג בטקסט אחד ולא במספר טקסטים רבים.

PISA 2018

ראבי נוי
שאל 6 / 7

استعملوا بكل المراجع الثلاثة الموجودة على يسار الشاشة من خلال الضغط على كل واحد من التوبيقات.

استخدموا الجزر والمشمق لاختيار كل من السببين والنتيجة المشتركة بحسب النظريتين وناقوها إلى الأماكن الصحيحة في الجدول.

النظريات	السبب	النتيجة	داعمو النظرية
			جارد دايومند
			كارل ليو ويتزي هانت

تم تخت الموي في نفس السحج.	أقنعت الجردان البولينيترية لإحضار الجردان البولينيترية إلى راي نوي.	استعمل المستوطنون القوارب لإحضار الجردان البولينيترية إلى راي نوي.
أخضبت الأشجار الكبيرة من راي نوي.	احتاج سكان راي نوي إلى سورد طبيعية يثلل تماثيل الموي.	قام الإنسان بقطع الأشجار لإعداد الأرض للزراعة ولأسباب أخرى.

أخبار العلوم

هل دمّرت الجردان البولينيترية أشجار راي نوي؟

بقلم كمال سعيد، لمرسيل علوم

نشر جارد دايومند في سنة 2005 كتاب الانهيار. في هذا الكتاب، يوصف الاستيطان البشري لراي نوي (التي تسمى أيضاً جزيرة المصحح).

لقد أثار الكتاب جدلاً واسعاً بعد نشره مباشرة. شقّ الكثير من العلماء في نظرية دايومند حول ما حدث في راي نوي، وافق العلماء على أنّ الأشجار المنخمة قد اختفت قبل وصول الأوروبيين إلى الجزيرة في القرن ال18. لكنهم لم يوافقوا مع نظرية جارد دايومند حول سبب هذا الاختفاء.

والآن، نشر العالمان كارل ليو ويتزي هانت، نظرية جديدة. يعتقد العالمان أنّ الجردان البولينيترية قد أكلت بذور الأشجار. وبذلك منعت نموّ أشجار جديدة. يعتقد العالمان أنّه تمّ إحضار الجردان إلى الجزيرة، إنّما صدفةً أو عمداً، في قوارب المستوطنين الأوائل التي وصلوا بها إلى أرض راي نوي.

أظهرت الدراسات أنّ عدد الجردان يمكن أن يتضاعف كلّ 47 يوماً، إنّهُ عند كثير من الجردان التي يجب إطعامها. ولدعم نظريتهما، يعرض ليو وهانت بلانا بذور النخل التي تظهر عليها علامات القرض التي تُركّتها الجردان. بالطبع، يعترف العالمان بأنّ الإنسان لعب دوراً في تدمير غابات راي نوي؛ لكنهما يعتقدان أنّ الجردان البولينيترية كانت العامل الرئيسيّ بين عدد عوامل.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה מורכב הנבדק באמצעות המחשב
תהליך קוגניטיבי	מיזוג מידע והסקת מסקנות
רמת קושי מוערכת	5

בפריט זה התלמיד נדרש למזג מידע משלושת הטקסטים בהתייחס לשתי התיאוריות שהוצגו ביחידה. על התלמיד לזהות את התוצאה המשותפת לשתי התיאוריות וגם את שתי הסיבות השונות, אחת לכל תיאורה. כדי לקבל את מלוא הנקודות על התלמיד לזהות נכון את שלושתם.

PISA 2018

רביא נוי
שאל 7 / 7

استعملوا نكش الفرجح الثلاثة الموجزة على يسار الشاشة من خلال الضغط على كل واحد من التوبيات، اكتبوا إجابكم عن السؤال.

بعد قراءة المراجع الثلاثة، ما الذي أتى، حسب رأيكم، إلى اخطاء الأشجار الكبيرة في ربا نوي؟ أعطوا معلومة محددة من الفرجح لدعم إجابكم.

أخبار العلوم

هل دمّرتِ الجزران البولينيّزية أشجار ربا نوي؟
بقلم كمال سعيد، مكريل علم

نشر جاريد دايموند في سنة 2005 كتاب الانهيار. في هذا الكتاب، تصف الاستيطان البشري لربا نوي (التي تسمى أحياناً جزيرة البشبح).

لقد أثار الكتاب جدلاً واسعاً بعد نشره مباشرة. شك الكثير من العلماء في نظرية دايموند حول ما حدث في ربا نوي. وافق العلماء على أنّ الأشجار المنخمة قد اخطت قبل وصول الأوروبيين إلى الجزيرة في القرن ال18، لكنهم لم يوافقوا مع نظرية جاريد دايموند حول سبب هذا الاخطاء.

والآن، نشر العالمان كارل ليو وبيتي هانت، نظرية جديدة. يعتقد العالمان أنّ الجزران البولينيّزية قد أكلت بذور الأشجار، وبذلك منعت نمو أشجار جديدة. يعتقد العالمان أنه تم إحضار الجزران إلى الجزيرة، إما صدفةً أو عمداً، في قوارب المسحوظين الأوائل التي وصلوا بها إلى أرض ربا نوي.

أظهرت الدراسات أنّ عدد الجزران يمكن أن يتضاعف كل 47 يوماً، إنه عند كبير من الجزران التي يجب إطعامها، ولعدم نظريتهما، تعرض ليو وهانت بقايا بذور النخيل التي تظهر عليها علامات الفؤض التي تركتها الجزران، بالطبع، يعترف العالمان بأنّ الإنسان لعب دوراً في تدمير غابات ربا نوي؛ لكنهما يعتقدان أنّ الجزران البولينيّزية كانت العامل الرئيسي من بين عدة عوامل.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	פתוח
תהליך קוגניטיבי	זיהוי קונפליקט והתמודדות אתו
רמת קושי מוערכת	4

התלמיד בפריט זה נדרש למזג מידע מכל הטקסטים ביחידה ולהגיע להחלטה איזה תיאוריה נכונה. כדי לענות, התלמיד אמור להבין את התיאוריות ולזהות שיש ביניהן מחלוקת, ולהביא מידע מהטקס שתומך בהחלטתו. התלמיד יכול לבחור בכל אחת מהתיאוריות עם הסבר מהטקסט המתאים. אם התלמיד טוען ששתי התיאוריות לא נכונות, עליו להסביר שנדרשים מחקרים נוספים בתחום או שההוכחות הקיימות לא מספקות.

מחונ

ניקוד מלא

התלמיד כולל בתשובתו אחד או יותר מהתיאורים האלה:

- האנשים כרתו את העצים או השתמשו בהם כדי להוביל את המואי ו/או פינו את הקרקע למטרות חקלאות.
- החולדות אכלו את זרעי העצים, ולכן עצים חדשים לא יכלו לצמוח.
- אי אפשר לומר בדיוק מה קרה לעצים הגדולים עד שיערכו מחקרים נוספים.

יחידה CR584: פורום תרגולות

PISA 2018

منتدى الدجاج
المقدمة

اقرأوا المقدمة، ثم اضغطوا على سهم التالي.

فُتت بزيارة أفاريك، الذين انتقلوا مؤخرًا للسكن في مزرعة لتربية الدجاج. سألت خالتك، كيف تعلّمت تربية الدجاج؟
 أجابت: تحدّثت مع الكثير من الناس الذين يربون الدجاج، وهناك الكثير من مصادر المعلومات في الإنترنت. مثلاً، هناك منتدى لصحة الدجاج أحبُّ أن
 أتصفّحه. ساعدني ذلك كثيرًا في الفترة الأخيرة عندما أصيبت إحدى دجاجاتي في رجلها. سأريك المحادثة التي أجريتها هناك.
 اضغطوا على سهم التالي لقراءة المنتدى.

בתרחיש ביחידה זו מתואר פורום אינטרנטי שעוסק בבריאות תרגולות.

התלמיד ביחידה זו נדרש לקחת בחשבון נקודות מבט שונות ולהעריך את מקורן של ההודעות ואת תוכן על מנת לקבוע עד כמה ההודעות אמינות.

מאפייני היחידה	
ההקשר	אישי – מתואר שימוש בפורום לעיסוק אישי
מקור הטקסט	מספר רב של יחידות (ריבוי מקורות)
מבנה ארגוני	סטטי
תצורת הטקסט	רציף
סוג טקסט	טרנזקציה

The screenshot shows a forum thread on a website. The header includes navigation icons and the text 'PISA 2018'. The forum title is 'صحة الدجاج' (Chicken Health). The main post is from user 'ایمان_88' and asks for help with a question about giving aspirin to chickens. The question is: 'ما الذي تريد إيمان_88 أن تعرفه؟' (What do you want ایمان_88 to know?). There are four radio button options: 1. إذا كان بإمكانها إعطاء الأسبيرين لدجاجة مصابة. (If it can be given to a sick chicken.) 2. كم مرة بإمكانها إعطاء الأسبيرين لدجاجة مصابة. (How many times can it be given to a sick chicken.) 3. كيف تتصل بطبيب بيطري بخصوص دجاجة مصابة. (How to contact a veterinarian about a sick chicken.) 4. إذا كان بإمكانها أن تعرف درجة الألم عند دجاجة مصابة. (If it can be given to a sick chicken but only in a specific dose.)

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: א)
תהליך קוגניטיבי	הבנה מילולית
רמת קושי מוערכת	ב1

התלמיד נדרש לעיין בהודעה של אילנה_88 ולהבין את המשמעות המילולית של ההודעה. פריט זה אינו פריט פשוט של "איתור מידע ואחזורו מתוך טקסט" משום שאין התאמה ישירה בין אפשרויות התשובה לבין הגריין.

PISA 2018

www.chickenhealth.com/forum/aspirin--chickens

مرحبًا بالجميع!
هل يُمكن أن أعطي الأسبيرين لدجاجتي؟ عُثرها منتان وأظن أنها أصيبت بربطها. لا أستطيع الذهاب إلى الطبيب البيطري قبل يوم الإثنين، وهو لا يجيب على الهاتف. يبدو أن دجاجتي تتوجع كثيرًا. أريد أن أعطيها شيئًا للتخفيف عنها إلى أن أستأن من الذهاب إلى الطبيب البيطري. شكرًا لكم على مساعدتكم.

ثيبر في 28 تشرين الأول، 18:36

ثيبر 79

لا أعرف إن كان إعطاء الأسبيرين للدجاج آمنًا أم لا. أنا دائمًا أستخدم الطبيب البيطري قبل إعطاء الدواء لطيوري. أعرف أن بعض الأدوية الملائمة للشر يُمكن أن تكون خطيرة جدًا للطيور.

ثيبر في 28 تشرين الأول، 18:52

منى

أعطيكَ حبة أسبيرين لواحدة من دجاجاتي عندما أصيبت، ولم تكن هناك أية مشكلة. في اليوم التالي ذهبت إلى الطبيب البيطري، ولكنها كانت قد تمسخت. أظن أنه إذا أعطيتها كمية أسبيرين أكثر من اللازم، فمن الممكن أن يتضررها ذلك للخطر؛ لذلك لا تعطيتها كمية أكبر من المسموح به! أتمنى أن تتحسن!

ثيبر في 28 تشرين الأول، 19:07

طيور_حملات

مرحبًا! لا نضيعوا الفرصة، لدينا عروض مذهلة على جميع المنتجات للطيور، وبأخص الأسعار. لدينا تنزيلات ضخمة الآن!

ثيبر في 28 تشرين الأول، 19:15

بشير

هل يُمكن لأحد منكم أن يخبرني كيف نعرف إذا كانت الدجاجة مريضة؟ شكرًا.

ثيبر في 28 تشرين الأول، 19:21

فارس

مرحبًا إيمان،
أنا طبيب بيطري، متخصص في الطيور. يُمكن إعطاء الدجاج المصاب أسبيرين إذا ظهرت عليه علامات الألم. فأنا أتابع التوجيهات التي تُنشر في "المُرشد الطيّر لملاج الطيور" عندما أوصي بإعطاء الأسبيرين للدجاج. يجب إعطاء 5 ملغرام أسبيرين لكل كغم واحد من وزن الدجاجة، 3-4 مرات في اليوم إلى أن تتسكني من أخذها إلى الطبيب البيطري. من المهم جدًا أن تتابعي الأمر مع الطبيب البيطري. بالتوفيق!

منتدى الدجاج
سؤال 2 / 7

استمعيوا بـ"منتدى صحة الدجاج" الموجود على يسار الشاشة. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

لماذا قررت إيمان_88 أن تشرّس سؤالها في منتدى على الإنترنت؟

- لأنها لم تُعرف كيف تجد طبيبًا بيطريًا.
- لأنها ظنّت أن مشكلة الدجاجة ليست خطيرة.
- لأنها أرادت مساعدة دجاجتها بأسرع وقت مُمكن.
- لأنها لم تكن قادرة على تحمّل تكلفة الذهاب إلى طبيب بيطري.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: ג')
תהליך קוגניטיבי	מיזוג מידע והסקת מסקנות
רמת קושי מוערכת	1 א

התלמיד בפריט זה חייב להרחיק מעבר למה שמוצג באופן מילולי בהודעתה של אילנה_88 ולהבין את ההקשר המלא של ההודעה על מנת לזהות את התשובה הנכונה.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובות נכונות: כן, לא, לא, לא, כן)
תהליך קוגניטיבי	הערכת התוכן והצורה
רמת קושי מוערכת	2

התלמיד בפריט זה נדרש להבין את המשמעות המילולית של כל הודעה, ואז לחשוב על תוכנה וכיצד הוא מתקשר לנושא המרכזי – "אספירין לתרנגולות" על מנת להכריע אם ההודעה רלוונטית לנושא.

www.chickenhealth.com/forum/aspirin-chickens
PISA 2018

صحة الدجاج

معلومات من الإنترنت عن صحة الدجاج

صور
المنتدى
من نحن

إعطاء الأسبرين للدجاج

18:12 في 28 تشرين الأول، 2018 إيمان_88 كاتبة الموضوع

مرحبًا بالجميع!
هل يمكن أن أصطي الأسبرين لدجاجتي؟ عمرها سنتان وأظن أنها أصيبت برجلها. لا أستطيع الذهاب إلى الطبيب البيطري قبل يوم الإثنين، وهو لا يجب على الهاتف. يبدو أن دجاجتي تتوجع كثيرًا. أريد أن أعطها شيئًا للتخفيف عنها إلى أن أستطع من الذهاب إلى الطبيب البيطري. شكرا لكم على مساعدتكم.

18:36 في 28 تشرين الأول، 2018 نبيلة_79

لا أعرف إن كان إعطاء الأسبرين للدجاج آمنًا أم لا. أنا دائمًا أمتشير الطبيب البيطري قبل إعطاء الدواء لطيوري. أعرف أن بعض الأدوية الملائمة للبشر يمكن أن تكون خطيرة جدًا للطيور.

18:52 في 28 تشرين الأول، 2018 منى

أعطيت حبة أسبرين لولادة من دجاجاتي عندما أصيبت، ولم تكن هناك أية مشكلة. في اليوم التالي ذهبت إلى الطبيب البيطري، ولكنها كانت قد تحسنت. أظن أنه إذا أعطيتها كمية أسبرين أكثر من اللازم، فمن الممكن أن يُعرضها ذلك للخطر؛ لذلك لا تعطها كمية أكبر من المسموح به! أتمنى أن تتحسن!

19:07 في 28 تشرين الأول، 2018 طيور_حملات

مرحبًا! لا تضيقوا الفرصة، لدينا عروض مذهلة على جميع المنتجات للطيور، وبأرخص الأسعار. لدينا تنزيلات ضخمة الآن!

19:15 في 28 تشرين الأول، 2018 بشير

منتدى الدجاج
سؤال 4 / 7

استعينوا بمنتدى صحة الدجاج الموجود على يديار الشائبة. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

لتن كانت تجربة ناجحة في إعطاء الأسبرين لدجاجة مصابة؟

- إيمان_88
- نبيلة_79
- منى
- بشير

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: ג')
תהליך קוגניטיבי	הבנה מילולית
רמת קושי מוערכת	1 ב

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: א)
תהליך קוגניטיבי	מיזוג מידע והסקת מסקנות
רמת קושי מוערכת	1 א

מאחר וההודעה של מבצעים_בעלי_כנף לא מצהירה באופן מפורש שהוא מקדם את העסק שלו, על התלמיד להסיק זאת מהמידע שניתן בטקסט כדי להגיע לתשובה הנכונה.

מאפייני הפריט	
פתיח	סוג פריט
הערכת איכות ומהימנות	תהליך קוגניטיבי
2	רמת קושי מוערכת

בפריט זה התלמיד יכול לבחור כל תשובה פרט למבצעים_בעלי_כנף ולקבל ניקוד, בתנאי שיספק נימוק נכון אשר תומך בטענה שההודעה אמינה.

מחוו

ניקוד מלא

קוד 1: התלמיד בוחר או משיב נילי_ב79, במפורש או במשתמע, וגם מציין שמהתשובה של נילי_ב79 משתמע שאילנה_88 צריכה להתייעץ עם הווטרינר שלה לפני שתיתן תרופות לתרנגולת שלה.

או: התלמיד בוחר או משיב מירי, במפורש או במשתמע, וגם מציין שמירי נתנה אספירין לתרנגולת שלה, והתרנגולת הבריאה.

או: התלמיד בוחר או משיב עמיחי, במפורש או במשתמע, וגם מציין שעמיחי הוא וטרינר / מומחה לעופות או שיש לו ידע על טיפול בעופות.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	פתוח
תהליך קוגניטיבי	מיזוג מידע והסקת מסקנות מכמה מקורות
רמת קושי מוערכת	2

בפריט זה על התלמיד למזג מידע מההודעות של אילנה_88 ועמיחי. על התלמיד להבין שמכיוון שאילנה_88 לא ציינה את משקלה של התרנגולת שלה, עמיחי לא יכול לציין את כמות האספירין המדויקת.

מחונן

ניקוד מלא

קוד 1: התלמיד מציין שמשקל התרנגולת או גודלה לא צוין / שלא ידוע מה המשקל של התרנגולת או מה גודלה.

יחידה CR557: חלב פרה

PISA 2018

חלב
الأبقار
المُعَمَّمة

اقرأوا المقدمة، ثم اضغطوا على سهم "التالي".

يُعتَبَرُ شُرْبُ حليب الأبقار أمرًا شائعًا في بعض البلدان، كالدوليات المتحدة.

تخيلوا أن ثلاثة تلاميذ: هناء، كريستوفر وسام، موجودون في مقهى في الولايات المتحدة. ووضَّح صاحب المقهى مؤخرًا لافتة على النافذة يقول فيها: "بدءًا من الخامس من شهر نيسان سنترقب عن تقديم حليب الأبقار هنا، وسنقدِّم بدلًا منه حليبًا مصنوعًا من الصويا".

هناك كريستوفر وسام شعروا بالزُّعْبَة في معرفة سبب ترفُّف المقهى عن تقديم حليب الأبقار. لذلك بحثَّ هناء عن معلومات تتعلق بحليب الأبقار في الإنترنت وذلك باستخدام هاتفها النكي (smartphone). نظروا جميعًا إلى نتيجة البحث الأولى وناقشوها.

اضغطوا على سهم "التالي" لقراءة المرجع الأول.

בתרחיש ביחידה זו דנים שלושה תלמידים על תוצאות החיפוש שלהם באינטרנט על חלב פרה. בתחילת היחידה נחשף הנבחן לדף הבית "המשק – מוצרי חלב" בלבד. מוצגות בפניו מספר שאלות שמתמקדות רק בתוכנו של דף אינטרנט זה. לאחר מכן התרחיש מתעדכן, והנבחן מקבל את דף האינטרנט השני ומתבקש לענות על מקבץ שאלות שמתמקד רק בתוכנו של הדף השני. לבסוף הנבחן מתבקש לענות על פריטים שמחייבים מיזוג של מידע משני דפי האינטרנט.

מאפייני היחידה	
תרחיש	אישי (מענה לסקרנות אישית של התלמידים)
מקור הטקסט	מספר רב של יחידות (ריבוי מקורות)
מבנה ארגוני	סטטי
תצורת הטקסט	רציף
סוג טקסט	טיעוני

מודל זה שימש במספר יחידות מרובות טקסט בחומרים החדשים שפותחו לטובת אוריינות קריאה. גישה זו נבחרה משום שהיא מאפשרת לתלמידה להפגין מיומנות בשאלות שמתייחסות לטקסט יחיד ואז להדגים את יכולתה להתמודד עם מידע שנלקח מטקסטים מרובים. זהו מרכיב עיצובי חשוב מכיוון שקוראים מסוימים עשויים להצליח להתמודד עם מידע שמוצג בטקסט יחיד ואפילו לבצע מיזוג של מידע שמוצג בתוך טקסט יחיד, אבל מתקשים למזג בין טקסטים מרובים.

← → ?
⏻ ⏪ ⏩ ⏴ ⏵
PISA 2018

חלבית האבן
שאל 1 / 9

استعملوا بالمعلومات الواردة في النص "شركة المزرعة" لمنتجات الحليب الموجود على يسار الشاشة. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

بحسب المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب ما هو الإلحاق الذي يتفق عليه الخبراء والمنظمات المهتمة بشؤون الصحة؟

- استهلاك الحليب ومنتجاته يؤدي إلى السمنة.
- الحليب هو مصدر جيد للفيتامينات والمعادن الأساسية.
- الحليب يحتوي على فيتامينات أكثر مما يحتوي على معادن.
- شرب الحليب هو سبب رئيسي لمرض هشاشة العظام.

شركة "المزرعة" لمنتجات الحليب

من نحن المنتجات التغذية

القيمة الغذائية للحليب: فوائد لا تُحصى!

تحتوي منتجات الحليب التي تنتجها شركة "المزرعة" على المواد الغذائية الضرورية التالية: كالسيوم، زلال (بروتين)، فيتامين D، فيتامين B12، ريبوفلافين وبوتاسيوم. إن هذه الفيتامينات والمعادن تجعل منتجات الحليب من شركة "المزرعة" جزءاً هاماً في النظام الغذائي السليم. إن تناول منتجات الحليب من شركة "المزرعة" يومياً هو وسيلة رائعة لضمان حصول أجسامكم على الفيتامينات والمعادن التي تحتاجها.

إن تناول منتجات الحليب من شركة "المزرعة" يساعد في تخفيف الوزن وفي الحفاظ على وزن سليم. يزيد الحليب من قوة العظام وكثافتها. كما أنه يُحسّن من صحة القلب والأوعية الدموية ويساعد في منع السرطان. إن الكأس الواحدة من الحليب غنية بالفيتامينات، بالمعادن وبالحديد من الفوائد الصحية.

بحسب أقوال بيل سيرز، وهو طبيب ومحاضر في مجال طب الأطفال في جامعة كاليفورنيا في ولاية أريزونا، فإن الحليب يحتوي على الكثير من المواد الغذائية التي نحتاجها معاً في هذا المشروب. المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب (IDFA) تؤكد هذا الإلحاق. في الحقيقة، إن المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب تؤكد أن الكثير من الخبراء والمنظمات المهتمة بشؤون الصحة يوافقون أيضاً على هذا الإلحاق.

يحتوي الحليب على مجموعة شاملة من المواد الغذائية مكونة من سبع مواد غذائية أساسية. إن الحليب، بالإضافة إلى كونه مصدراً ممتازاً للكالسيوم وفيتامين D، يشكل أيضاً مصدراً جيّداً لفيتامين A، للزلال والليوتاسيوم. بوصفها الأطعمة الغنية بالحليب، أثبت المختصون بالتغذية والعلوم، منذ مدة طويلة، أن لمنتجات الحليب نول هاماً في التغذية السليمة. من بين هؤلاء المختصين: المؤسسة الدولية لمرض هشاشة العظام، المؤسسة للجراحة العامة، المعاهد الوطنية للصحة، مجلس الشؤون العلمية التابع لمؤسسة الطب الأمريكية ومنظمات رئيسية أخرى في مجال الصحة.

المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب، 27 أيلول، 2007

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: ב')
תהליך קוגניטיבי	הבנת המשמעות המילולית
רמת קושי מוערכת	1 ב

היחידה נפתחת בפריט שמצריך את התלמיד לייצג את המשמעות המילולית של מידע שמוצג על ידי האגודה הבין-לאומית למוצרי חלב.

PISA 2018

www.farmdairy.com

شركة "المزرعة" للمنتجات الحليب

من نحن المنتجات التغذية

القيمة الغذائية للحليب: فوائد لا تُحصى!

تحتوي منتجات الحليب التي تنتجها شركة "المزرعة" على المولد الغذائية الضرورية التالية: كالسيوم، زلال (بروتين)، فيتامين D، فيتامين B12، ريبوفلافين وبيوتاسيوم. إن هذه الفيتامينات والمعادن تجعل منتجات الحليب من شركة "المزرعة" جزءًا هامًا في النظام الغذائي السليم. إن تناول منتجات الحليب من شركة "المزرعة" يوميًا هو وسيلة رائعة لضمان حصول أجسامكم على الفيتامينات والمعادن التي تحتاجها.

إن تناول منتجات الحليب من شركة "المزرعة" يساعد في تخفيف الوزن وفي الحفاظ على وزن سليم. يزيد الحليب من قوة العظام وكثافتها. كما أنه يُحسّن من صحة القلب والأوعية الدموية ويساعد في منع السرطان. إن الكأس الواحدة من الحليب غنية بالفيتامينات، بالمعادن وبالعديد من الفوائد الصحية.

بحسب أقوال بيل سيرز، وهو طبيب ومُحاضر في مجال طب الأطفال في جامعة كاليفورنيا في ولاية "إرفين"، فإن الحليب يحتوي على الكثير من المولد الغذائية التي نحتاجها معًا في هذا المشروب. "المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب (IDFA)" تؤيد هذا الادعاء. في الحقيقة، إن المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب تؤكد أن الكثير من الخبراء والمنظمات المهتمة بشؤون الصحة يوافقون أيضًا على هذا الادعاء.

"يحتوي الحليب على مجموعة شاملة من المولد الغذائية مكونة من نسع مولد غذائية أساسية. إن الحليب، بالإضافة إلى كونه مصدرًا ممتازًا للكالسيوم وفيتامين D، يشكل أيضًا مصدرًا جيدًا لفيتامين A، للزلال والبيوتاسيوم. يوصي الأطباء بمنتجات الحليب. أثبت المختصون بالتغذية والعلوم، منذ مدة طويلة، أن لمنتجات الحليب دورًا هامًا في التغذية السليمة. من بين هؤلاء المختصين: المؤسسة الدولية لمرض هشاشة العظام، المؤسسة للجراحة العامة، المعاهد الوطنية للصحة، مجلس الشؤون العلمية التابع للمؤسسة الطب الأمريكية ومنظمات رئيسية أخرى في مجال الصحة."

المؤسسة الدولية لمنتجات الحليب، 27 أيلول، 2007

حليب الأبقار
سؤال 2 / 9

استعينوا بالمعلومات الواردة في النص "شركة المزرعة للمنتجات الحليب" الموجود على يمين الشاشة. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

ما هو الهدف الرئيسي من هذا النص؟

أ) يُبين بأن منتجات الحليب تساعد في تخفيف الوزن.

أ) يُقارن منتجات الحليب من شركة "المزرعة" بمنتجات حليب أخرى.

أ) يُعلم الجمهور بالمخاطر المتعلقة بأمراض القلب.

أ) يشجع على استهلاك منتجات شركة "المزرعة".

מאפייני הפריט	
	סוג פריט
רב ברירה (תשובה נכונה: ד')	תהליך קוגניטיבי
הערכת התוכן והצורה	רמת קושי מוערכת
2	

הפריט מתייחס למטרה, ולא לנושא העיקרי, ולכן על התלמיד להבין את משמעות דף האינטרנט ואז לחשוב מדוע משמעות זו מוצגת ובאיזה אופן.

חליב الأبقار

اقرأوا المعلومات التالية، ثم اضغطوا على سهم التالي.

تحدث الأصدقاء: هاء، كريستوفر وسام، عن السبب الذي جعل صاحب المقهى يقرر التوقف عن تقديم حليب الأبقار. قال سام: *رَبَّمَا لَأَنَّ حَلِيبَ الْأَبْقَارِ أَصْبَحَ غَالِيًا أَكْثَرَ مِنْ اللَّازِمِ.* نظر كريستوفر إلى هانغه النكبي. *رَبَّمَا، وَلَكِنِّي بَحِثْتُ أَيْضًا عَنْ مَعْلُومَاتٍ عَنْ حَلِيبِ الْأَبْقَارِ فِي الْإِنْتَرْنِت. سَأُرْسِلُ لَكُمْ فِي رِسَالَةٍ نَصِيحَةَ رَابِعًا لِمَقَالٍ جَدِيدٍ يُمَكِّنُهُ أَنْ يَشْرَحَ السَّبَبَ.*

فتح كل من هاء وسام الرابط الذي أرسله كريستوفر وقاما بقرأة المقال، *فَقَطُّ قَوْلُوا "لَا لِحَلِيبِ الْأَبْقَارِ!"*

اضغطوا على سهم التالي لقرأة المرجع الثاني.

בשלב זה של היחידה מוצג עדכון לתרחיש, ובו אחד התלמידים מוצא מאמר אחר על חלב פרה ומשתף את חבריו. המאמר נקרא "אמרו 'לא' לחלב פרה!", דבר שמרמז שמאמר זה אינו מציג מידע כה חיובי לגבי חלב פרה.

← → ?
PISA 2018

www.healtharticlestoday.com/milk

مقالات عن الصحة اليوم

فقط قولوا "لا" لحليب الأبقار!

يقدم لمراييل الشؤون الصحية، د. ريك جريز

إنّ لحليب الأبقار أهمية كبيرة في حياة الكثير من سكان الولايات المتحدة. الأطفال يشربون حليب الأبقار من زجاجات الرضاعة. الأولاد يأكلون حبوب الكورنفلنكس مخلوطةً بحليب الأبقار. حتى البالغون يشربون بكأس من الحليب البارد من وقت لآخر. نعم، يحتك حليب الأبقار جزءًا كبيرًا جدًا من غذاء الإنسان في أماكن كثيرة حول العالم. مع ذلك، فإنّ المزيد والمزيد من الأبحاث تُبين أنّ الحليب قد لا يكون "مفيدًا للجسم" كما يدعي الإعلان التجاري الأمريكي المعروف.

إنّ وزارة الزراعة في الولايات المتحدة، مجلس منتجات الحليب الأمريكي، مجلس إدارة منتجات الحليب، ومنظمات أخرى بذلت مجهودًا على مرّ سنوات كثيرة لتشجيع استخدام الحليب في الغذاء. تشجّع هذه المنظمات البالغين على شرب ثلاث كؤوس من الحليب على الأقلّ، يوميًا. غير أنّ العديد من الدراسات في السنوات العشر الأخيرة فحصت قدرة الحليب على تقوية العظام، كما قامت بفحص بعض الادعاءات الأخرى بخصوص الفوائد الصحية للحليب، قد تتفاجؤون من النتائج.

إحدى أهمّ الدراسات الحديثة حول تأثير شرب الحليب نُشرت في "مجلة الطلّ البريطانية" وذلك في شهر تشرين الأول من سنة 2014. كشفت الدراسة عن الكثير من الحقائق الهامة حول استهلاك الحليب. في هذه الدراسة التي أُجريت في السويد، تمت متابعة أكثر من 100.000 شخص على امتداد 20-30 سنة. وجد الباحثون أنّ النساء اللواتي يشربن الحليب، يُضنن أكثر بكمور في العظام. بالإضافة إلى ذلك، فإنّ الرجال والنساء جميعًا الذين يشربون الحليب كانوا أكثر تعرّضًا للإصابة بأمراض القلب والسرطان. هذه النتائج الصناعية شبيهة بنتائج دراسات أخرى.

عُيّن لحنّة أطناب من أجل طمّ مونيقي به (PCRM) على بعض المشاكل الصحية المتعلقة باستهلاك الحليب. تدعي هذه المنظمة أنّ الحليب ومنتجاته "تحتوي على القليل من الفوائد للمظام، أو قد تكون حديمة الفائدة". بل تدعي أنّها "تزيد من خطر الإصابة بأمراض القلب والسرطان".

حليب الأبقار
سؤال 4 / 9

استعينوا بالمعلومات الواردة في النصّ "فقط قولوا "لا" لحليب الأبقار!" الموجود على يسار الشاشة. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على الخيارات الموجودة في الجدول.

هل يُمكن للجمل التالية أن تتبرّ عن هدف د. جريز من وراء كتابة المقال؟ اضغطوا على نعم أو لا لكلّ جملة.

هل يُمكن لهذه الجملة أن تتبرّ عن هدف المقال؟	نعم	لا
التشكيك في فائدة منتجات الحليب على الصحة.	☐	☐
التحدّث عن نتائج أبحاث مختلفة حول حليب الأبقار.	☐	☐
إظهار أنّ الحليب ومنتجاته لم تتم دراستها.	☐	☐

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובות נכונות: כן, כן, לא)
תהליך קוגניטיבי	הערכת התוכן והצורה
רמת קושי מוערכת	3

בפריט זה על התלמיד להבין את משמעותו הכללית של המאמר, ואז להעריך את התוכן והצורה על מנת לקבוע אם כל אמירה בטבלה מייצגת את כוונתו של הכותב.

PISA 2018

חלב האבן
שאל 6 / 9

אסעינאו במלומות הורדה פי הנחש "קפפ קולנו" "לא לחלב האבן" המורוד עלו בסר השאטה. אכתבו אבאנתכמ ען השאל.

יִתְרַצ ד, גורר במש נתלח אבאנת הני יִמְכֵן אֵן תפאחי "קורא.

אִתְּירוּ אלו וחדה מניה.

www.healtharticlestoday.com/milk

אֵן לחלב האבן אהמה קבירה פי חוה לקתר מן סכָן הוליות המִּדְה. האלפאל יִתְרֹנון חלב האבן מן זבאנת הרשעה, האולד באלון חיוב הכורנפלקס מלנופִּמָּא בחלב האבן, חֲשִי הבלגון יִמְטֵמוֹן בִּשְׂרֵב כָּאֵן מן החלב הברד מן וקת אחר, נחמ, יחטֵן חלב האבן חזרָא קיורָא גִדָּא מן גזאֵה אִינְסָאן פי אִמָּאן קבירה חול העלמ, מע דלכ, פִּזֵן המזד המזיד מן אבאנת יִיָּהֵן אֵן החלב קֵד לא יכונ "מפִּידָא לחס" כמא ידעי אִיעֵלֵן התגורי אִמְרִיקָי המרוד.

אֵן וזרָה הזרעה פי הוליות המִּדְה, מלס מִּנְתָּאֵת החלב אִמְרִיקָי, מלס אִיעֵלֵן מִּנְתָּאֵת החלב, ומִּנְתָּאֵת אחרו בלנִתֵּן מלס מִּנְתָּאֵת לִתְשִׁיב אִיעֵלֵן חלב פי הגזא, תִּשְׁבֵּעַ חֵדֵּה מִּנְתָּאֵת הבלגון עלו שְׂרֵב תלח כלוס מן החלב עלו אִלְפֵן, יומִיָּא, גִּיר אֵן העיד מן הרסאֵת פי הסנאֵת אחרוֹת פִּחִסֵּט דִּרָה החלב עלו תקווה העזמ, כמא קֵמֵט במחש במחש אִיעֵלֵן אחרוֹת בִּחִסוֹס הוליות השחִיָּה לחלב, קֵד נתפאזון מן התלח.

אִיעֵלֵן אִמֵּה הרסאֵת החדוה חול תאִתֵּר שְׂרֵב החלב תִּזְרֵת פי "מגֵּלֵה הטֵבֵּ הבריטאני" ודלכ פי שִׁיר תִּשְׂרוֹן האולד מן סנה 2014, כִּתְשֵׁת הרסאֵת ען הלקתר מן החפאֵת השהה חול אִיעֵלֵן החלב, פי חֵדֵּה הרסאֵת הני אִיעֵלֵן פי הסויד, תִּמְטֵת מִּתְּהֵמֵה אִתְּרֵן מן 100,000 שחש עלו אמסד 20-30 סנה, וד הבלגון אֵן הנשֵׂה הוליוֹת יִתְרֹנון החלב, יִמְסִיֵּן אִתְּרֵן בכסור פי העזמ, בִּאִיעֵלֵן אֵל דלכ, פִּזֵן הרגל והנשֵׂה גִּמִּיָּמָא הדין ושִׂרוֹן החלב כֵּאִנּוּ אִתְּרֵן מִּרְמָטָא לִיעֵבָהּ בִּאִיעֵלֵן הלקתר והסרפאֵן. חֵדֵּה התלח השעה שִׁיבִיהֵּה בנתלח הרסאֵת אחרו.

עִבִּיֵּת לנהה אִיעֵלֵן מן אֵל טֵבֵּ מורוקֵּה (PCRM) עלו במחש המשקל השחִיָּה המִּשְׁמֵלֵה בִּאִיעֵלֵן החלב, תִּדְעִי חֵדֵּה מִּנְתָּאֵת אֵן החלב ומִּנְתָּאֵתֵה תִּכְתִּי עלו הלקתר מן הוליות העזמ, אוֹ קֵד תכונ עדימה הפִּדֵה, בל תִּדְבֵּג חֵדֵּה מִּנְתָּאֵת (PCRM) אֵל אֵיעֵד מן דלכ, גִּיר תִּחַשֵׁט ען ורוד במחש המִּשְׁמֵלֵה בִּאִיעֵלֵן החלב:

אֵן זלל החלב, סִכֵּר החלב, הדחון והדחון המִּשְׁמֵלֵה, הני פי מִּנְתָּאֵת החלב, תִּעֲרֹשׁ שִׁכָּה האלפאל ללחפר, וזקיד מן השִׁמְנֵה ואִחְסָהּ לִיעֵבָהּ בִּאִיעֵלֵן הלקתר והסרפאֵן.

חֵדֵּה אִיעֵלֵן חפירה, וחֵדֵּה חֵדֵּה אֵל המזיד מן הרסאֵת לִתְשִׁיב התלח, ולכן חֵדֵּה המזיד והמזיד מן האִיעֵלֵן עלו אֵן שְׂרֵב חלב האבן יִמְכֵן אֵן יכונ אֵלֵן פִּדֵּה לִשְׁכֵּמָא מִּמָּא כֵּאֵן נפִּזֵן אִיעֵלֵן. אֵן אִיעֵלֵן חֵדֵּה אִיעֵלֵן חפאֵת מִּשְׁמֵלֵה, שִׁיִּתְכֹּן קֵד חֵדֵּה הוליות ללוק "לא לחלב האבן".

מאפייני הפריט	
סוג פריט	פתוח
תהליך קוגניטיבי	הבנת המשמעות המילולית
רמת קושי מוערכת	3

בפריט זה התלמיד מתבקש לזהות את תוצאות המחקר המדווחות במאמר ולציין אחת מהן.

המחווה

ניקוד מלא

קוד 1: התלמיד מצטט או מביא בפרפרזה אחת מתוצאות המחקרים האלה המצינות בטקסט:

1. נשים הנוהגות לשתות חלב סובלות יותר משברים בעצמות.
2. גברים ונשים הנוהגים לשתות חלב הם בסיכון גבוה יותר לחלות במחלות לב ובסרטן.

← → ?
PISA 2018

مقالات عن الصحة اليوم

فقط قولوا "لا" لحليب الأبقار!

بقلم شراييل الشؤون الصحية، د. رالف جريز

إنّ لحليب الأبقار أهمية كبيرة في حياة الكثير من سكان الولايات المتحدة، الأطفال يشربون حليب الأبقار من زجاجات الرضاعة، الأولاد يأكلون حبوب الكورنفلنكس مخلوطاً بحليب الأبقار. حتى البالغون يشربون بكأس من الحليب البارد من وقت لآخر، نعم، يحلّ حليب الأبقار جزءاً كبيراً جداً من غذاء الإنسان في أماكن كثيرة حول العالم. مع ذلك، فإنّ المزيد والمزيد من الأبحاث تُبين أنّ الحليب قد لا يكون "مفيداً للجسم" كما يدعي الإحلال التجاري الأمريكي المعروف.

إنّ وزارة الزراعة في الولايات المتحدة، مجلس منتجات الحليب الأمريكي، مجلس إدارة منتجات الحليب، ومنظمات أخرى بذلت مجهوداً على مرّ سنوات كثيرة لتشجيع استخدام الحليب في الغذاء. تُشجّع هذه المنظمات البالغين على شرب ثلاث كؤوس من الحليب على الأقل، يوميًا. غير أنّ العديد من الدراسات في السنوات العشر الأخيرة فحصت قدرة الحليب على تقوية العظام، كما قامت بفحص بعض الأبحاث الأخرى بخصوص الفوائد الصحية للحليب، قد تتفاجؤون من النتائج.

إحدى أهم الدراسات الحديثة حول تأثير شرب الحليب نُشرت في "مجلة الطب البريطانية" وذلك في شهر تشرين الأول من سنة 2014. كشفت الدراسة عن الكثير من الحقائق الهامة حول استهلاك الحليب. في هذه الدراسة التي أُجريت في السويد، تمت متابعة أكثر من 100.000 شخص على امتداد 30-20 سنة. وجد الباحثون أنّ النساء اللواتي يشربن الحليب، يُصنّن أكثر بكمور في العظام. بالإضافة إلى ذلك، فإنّ الرجال والنساء جميعًا الذين يشربون الحليب كانوا أكثر تعرّضاً للإصابة بأمراض القلب والسرطان. هذه النتائج الصاعقة شبيهة بنتائج دراسات أخرى.

عُيّن لجنة أطباء من أجل طبّ موثوق به (PCRM) على بعض المشاكل الصحية المتعلقة باستهلاك الحليب. تدعي هذه المنظمة أنّ الحليب ومنتجاته تحتوي على القليل من الفوائد للعظام، أو قد تكون عديمة الفائدة. بل تدعي هذه المنظمة أنّ (PCRM) لا يُدعم ذلك، بل يُدعم بعض المشاكل الصحية المتعلقة باستهلاك الحليب.

حليب الأبقار
سؤال 7 / 9

استعينوا بكلّ العرّجيتين الموهنتين على يسار الشاشة عن طريق الضغط على كل واحد من التبريتين. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على الخيارات الموجودة في الجدول.

بناءً على النصين المتعلّقين بموضوع الحليب، هل الإلحاحات الموجودة في الجدول أدناه هي حقائق أم آراء؟ اضغطوا على حقيقة أو رأي لكل جملة.

هل الجملة هي حقيقة أم رأي؟	حقيقة	رأي
إنّ الدراسات الحديثة عن الفوائد الصحية للحليب هي دراسات مفاجئة.	☐	☐
أظهرت الدراسات أنّ لشرب الحليب تأثيرات ضارة بالصحة.	☐	☐
فحصت دراسات عديدة قدرة الحليب على تقوية العظام.	☐	☐
تداول الحليب ومنتجاته هي أفضل طريقة لتخفيف الوزن.	☐	☐

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובות נכונות: דעה, עובדה, עובדה, דעה)
תהליך קוגניטיבי	מיזוג מידע והסקת מסקנות מכמה טקסטים
רמת קושי מוערכת	5

בפריט זה על התלמיד למזג מידע משני דפי האינטרנט ולהסיק אם האמירות בטבלה מייצגות עובדות שמוצגות בדפי האינטרנט או דעות שמוצגות בהם.

← → ?
⏻ ⏹ ⏸ ⏹ ⏻
PISA 2018

חליב الأبقار
سؤال 8 / 9

استعملوا بكلا الترحيحين الموجودين على يسار الشاشة عن طريق الضغط على كل واحد من التوثيئين. للإجابة عن السؤال، اضغطوا على أحد الخيارات.

مؤلفا النصين لا يتفقان حول دور الحليب في التغذية.

ما هي النقطة الأساسية التي لا يتفق حولها المؤلفان؟

- تأثير الحليب على الصحة ودوره في غذاء الإنسان.
- كثرة الفيتامينات والمعادن الموجودة في الحليب.
- أفضل نوع للمنتجات الحليب التي يمكن استهلاكها بانتظام.
- أية منظمة هي السلطة العليا المسؤولة عن شؤون الحليب.

مقالات عن الصحة اليوم

فقط قولوا "لا" لحليب الأبقار!

نقلم مزابيل الشؤون الصحية، د. راند جريز

إن لحليب الأبقار أهمية كبيرة في حياة الكثير من سكان الولايات المتحدة. الأطفال يتربون على حليب الأبقار من زجاجات الرضاعة. الأولاد يأكلون حبوب الكورنفلكس مخلوطةً بحليب الأبقار. حتى البالغون يتعمون بشرب كأس من الحليب البارد من وقت لآخر. نعم، يحتل حليب الأبقار جزءاً كبيراً جداً من غذاء الإنسان في أماكن كثيرة حول العالم. مع ذلك، فإن المزيد والمزيد من الأبحاث تُجيز أن الحليب قد لا يكون "مفيداً للجسم" كما يدعي الإعلان التجاري الأمريكي المعروف.

إن وزارة الزراعة في الولايات المتحدة، مجلس منتجات الحليب الأمريكي، مجلس إدارة منتجات الحليب، ومنظمات أخرى بذلك مجبوراً على مزا سنوات كثيرة لتشجيع استخدام الحليب في الغذاء. تشجع هذه المنظمات البالغين على شرب ثلاث كؤوس من الحليب على الأقل، يومياً. غير أن العديد من الدراسات في السنوات العشر الأخيرة فحصت قدرة الحليب على تقوية العظام، كما قامت بفحص بعض الادعاءات الأخرى بخصوص فوائد الصحة للحليب. قد تتجاوزون من النتائج.

إحدى أهم الدراسات الحديثة حول تأثير شرب الحليب نُشرت في "مجلة الطب البريطانية" وذلك في شهر تشرين الأول من سنة 2014. كشفت الدراسة عن الكثير من الحقائق الهامة حول استهلاك الحليب. في هذه الدراسة التي أُجريت في السويد، تمت متابعة أكثر من 100,000 شخص على امتداد 30-20 سنة. وجد الباحثون أن النساء اللواتي يتربن الحليب، يُصنن أكثر بكمور في العظام. بالإضافة إلى ذلك، فإن الرجال والنساء جميعاً الذين يشربون الحليب كانوا أكثر تعرّضاً للإصابة بأمراض القلب والسرطان. هذه النتائج الصاعقة شبيهة بنتائج دراسات أخرى.

عقبت لجنة الأطباء من أجل طب موثوق به (PCRM) على بعض المشاكل الصحية المتعلقة باستهلاك الحليب. تدعي هذه المنظمة أن الحليب ومنتجاته تحتوي على القليل من الفوائد للعظام، أو قد تكون عديمة الفائدة. بل تدعي هذه المنظمة (PCRM) أن استهلاك الحليب قد يتسبب في مشاكل صحية أخرى.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	רב ברירה (תשובה נכונה: א)
תהליך קוגניטיבי	זיהוי קונפליקט והתמודדות אתו
רמת קושי מוערכת	1 א

למורת שפריט זה שייך לקטגוריה של "זיהוי והתמודדות קונפליקט", הוא קל יותר מפריטים רבים אחרים מכיוון שהקונפליקט בין שני דפי האינטרנט מוצג באופן גלוי בשאלה.

מאפייני הפריט	
סוג פריט	פתוח
תהליך קוגניטיבי	זיהוי קונפליקט והתמודדות איתו
רמת קושי מוערכת	3

פריט זה מתמקד בהתמודדות עם הקונפליקט בין שני דפי האינטרנט ולא עם זיהויו. התלמיד יכול לבחור כל אחת משלוש העמדות המוצגות, אך עליו לנמק תוך שימוש באחד מהטקסטים או בשניהם כדי לתמוך בתשובה שכתבה.

המחווה

ניקוד מלא

קוד 1: התלמיד בוחר אחד מהשמות ונותן הסבר הולם כמתואר להלן. אם לא נבחר שם, התשובות מציינות באופן ברור בחירה בכריסטופר, באנה או בסם ומסבירות את הבחירה באמצעות התייחסות לאחד הטקסטים.

התלמיד בוחר "כריסטופר" ונותן הסבר אחד או יותר מההסברים שלהלן מהטקסט הראשון, "הערך התזונתי של החלב – אין ספור יתרונות!" או מצוין שהטקסט השני "אמרו 'לא' לחלב פרה!" אינו מאוזן / אינו אובייקטיבי.

1. חלב מכיל רכיבי תזונה (הכרחיים) / ויטמינים / מינרלים רבים, או מצוין ויטמין או מינרל ספציפי אחד או יותר (למשל אשלגן) החשובים לבריאות טובה.
2. חלב מעודד הפחתה במשקל / מסייע בשמירה על משקל תקין.
3. חלב משפר את בריאות הלב וכלי הדם.
4. חלב מסייע במניעת סרטן.

5. אתר האינטרנט של "המשק" משתמש בתמיכה מרופא.
6. אתר האינטרנט של "המשק" מצטט את האגודה הבין-לאומית למוצרי חלב / מקבל סימוכין מIDFA.
7. המאמר "אמרו 'לא' לחלב פרה!" / הטקסט השני אינו מאוזן / אינו אובייקטיבי או שהתלמיד מביא דוגמה לכך שהוא אינו מאוזן או אינו אובייקטיבי.

או: התלמיד בוחר "אנה" ונותן הסבר אחד או יותר מההסברים שלהלן מהטקסט השני, "אמרו 'לא' לחלב פרה!" או מציין שהטקסט הראשון "הערך התזונתי של החלב – אין ספור יתרונות!" מוטה או מנסה למכור את מוצריו.

1. חלב אולי לא כל כך טוב לנו לפי מחקרים חדשים.
2. חלב עלול לגרום לעצמות חלשות יותר / ליותר שברים בעצמות.
3. חלב עלול לגרום ליותר מחלות לב / סרטן.
4. המאמר מביא תמיכה מוועד הרופאים למען רפואה אחראית (PCRM).
5. המאמר מדבר על הוכחות הולכות ומתרבות לכך שחלב אינו טוב לאנשים כפי שחשבו תחילה.
6. מחקר בשוודיה הראה שאנשים ששותים חלב חולים יותר במחלות לב ו/או בסרטן ו/או סובלים יותר משברים בעצמות.
7. "הערך התזונתי של החלב – אין ספור יתרונות!" (התלמיד יכול להתייחס למאמר כטקסט הראשון) או "המשק – מוצרי חלב" הוא מקור מוטה / מנסה למכור את מוצריו ואי אפשר לסמוך על הטענות.

או: התלמיד בוחר "סם" ונותן הסבר המתייחס לתוכן או למגבלות של הטקסטים כדי לתמוך בעמדה שאי אפשר להסיק מסקנות בשלב זה. התשובות כוללות אחד מההסברים האלה:

1. המאמר "אמרו 'לא' לחלב פרה!" / הטקסט השני מציין שיש צורך במחקרים נוספים כדי לאשש את ממצאי המחקרים.
2. חלב נצרך דרך קבע זה זמן רב והמחקרים המוזכרים במאמר השני חדשים, לכן יש צורך בזמן נוסף או במחקרים נוספים כדי להסיק מסקנות.
3. אלה רק שני טקסטים ויש צורך במחקרים נוספים לפני שנוכל להסיק מסקנות.
4. כדאי לאמת את המידע המופיע בכל מאמר לפני שמסיקים מסקנות.
5. שני הטקסטים סותרים זה את זה, לכן אי אפשר להסיק מסקנות או התלמיד מביא דוגמה ספציפית כיצד הם סותרים זה את זה (בטקסט אחד כתוב שחלב עוזר לבניית עצמות חזקות ובאחר כתוב שהוא גורם ליותר שברים).